

MEMO

Aan : Raadsleden
Van : portefeuillehouder W.H.J.M. Schenkelaas namens college van b en w
Opsteller : mr. C.C.P. Jansen
Datum : 15-1-2019
Onderwerp : Aanvullende memo bij raadsvoorstel advies Commissariaat voor de Media
inzake Stichting Streekomroep De Bevelanden

Geachte leden van de Raad,

Tijdens de informatieve raadsvergadering d.d. 10 januari 2019 zijn bij Uw Raad een aantal onduidelijkheden gerezen die in dit memo zullen worden verhelderd en waar nodig nader zullen worden toegelicht.

Inleiding

Stichting Streekomroep De Bevelanden is op 1 november 2017 ontstaan vanuit een fusie van Stichting Ziekenomroep Radio Nomen Nescio de Bevelanden en internetradio BX Radio, Beveland Xtra! Het doel van de fusie is het vormen van een streekomroep voor Noord- en Zuid-Beveland. Begin september 2018 is Stichting Streekomroep De Bevelanden samengegaan met Stichting Radio Beveland. Stichting Ziekenomroep Radio Nomen Nescio de Bevelanden bestaat al sinds 1972 en heeft tot 1 maart 2017 een studioruimte gehad in het ADRZ, waar zij door ruimtegebrek zijn vertrokken. Stichting Streekomroep De Bevelanden is in die zin geen nieuwkomer. Stichting Ziekenomroep Radio Nomen Nescio de Bevelanden ontving jaarlijks subsidie van de gemeente Noord-Beveland ten bedrage van circa € 300,00.

Advies aan Commissariaat voor de Media

Zoals in het raadsvoorstel uiteengezet heeft Stichting Streekomroep De Bevelanden in mei 2018 een aanvraag ingediend bij het Commissariaat voor de Media om voor een periode van vijf jaar (dit is de wettelijke periode) te worden aangewezen als lokale omroep voor de vijf gemeenten op de Bevelanden. Op grond van de Mediawet moet het Commissariaat voor de Media bij de betreffende gemeenteraden advies inwinnen over de aanvraag. Na ontvangst van dat advies neemt het Commissariaat voor de Media een besluit over de aanvraag. Het Commissariaat voor de Media is dus het orgaan dat bepaalt of Stichting Streekomroep De Bevelanden wordt aangewezen als lokale publieke media-instelling.

Het advies dat het Commissariaat voor de Media van de gemeenteraad wenst, spitst zich toe op de vraag of de lokale publieke media-instelling een programmabeleidend orgaan (hierna: "pbo") heeft dat representatief is samengesteld. Dat is de kernvraag die de

gemeenteraad met het advies moet beantwoorden. Daarnaast moet de gemeenteraad adviseren over de vraag of Stichting Streekomroep De Bevelanden een rechtspersoon is naar Nederlands recht, of het statutaire doel van de omroep het uitvoeren van de lokale publieke media-opdracht is en of de omroep überhaupt op grond van de statuten een pbo heeft.

Dit zijn de vragen die voorliggen en waarover Uw Raad het Commissariaat voor de Media moet adviseren. De vraag of de omroep een meerwaarde heeft voor het verzorgingsgebied van de betreffende gemeente wordt niet als voorwaarde gesteld door de Mediawet 2008. Er is daarnaast geen sprake van een verzoek om in te stemmen met subsidieverlening. Bekostiging is wel een consequentie van een positief advies en een daarop volgende aanwijzing door het Commissariaat voor de Media.

Bekostigingsplicht

Als Uw Raad de hiervoor genoemde vragen positief beantwoordt en het Commissariaat voor de Media overgaat tot aanwijzing van Stichting Streekomroep De Bevelanden, dan geldt er een wettelijke bekostigingsplicht voor de gemeenten die positief hebben geadviseerd. De bekostigingsplicht houdt in dat het gemeentebestuur zorg draagt voor bekostiging van het functioneren van de omroep. Het gaat om de vergoeding van de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van de lokale publieke omroepdienst, oftewel met het verzorgen van de radioprogramma's die via de ether en/of de kabel worden uitgezonden. De omroep zal na de aanwijzing de gemeenten moeten verzoeken bij te dragen in de bekostiging onder overlegging van bijvoorbeeld een begroting.

De bekostigingsplicht is in de Mediawet 2008 niet gemaximeerd. Uit een driejaarlijks evaluatierapport van het Commissariaat voor de Media in 2016 blijkt dat 98% van de gemeenten publieke lokale omroepen bekostigen en dat 80% van de gemeenten dat doet met een bedrag gelijk aan of hoger dan het richtbedrag in het gemeentefonds.

Het richtbedrag van € 1,28 per huishouden uit het gemeentefonds is geen geormerkt bedrag. Het bedrag wordt sowieso aan de gemeenten uitgekeerd in de algemene uitkering, maar hoeft niet verplicht te worden besteed aan een omroep. Ambtelijk is uit navraag gebleken dat de gemeente Noord-Beveland in de afgelopen jaren geen subsidieaanvragen van Omroep Zeeland heeft ontvangen. Het is dus niet zo dat het richtbedrag van € 1,28 zou worden weggehaald bij Omroep Zeeland.

Gezamenlijk advies en consequenties

Nu Stichting Streekomroep De Bevelanden voor meerdere gemeenten aangewezen wil worden, is het noodzakelijk dat de gemeenteraden een gezamenlijk advies uitbrengen. Aan deze voorwaarde is voldaan als:

- de gemeenteraden er kennis van hebben gehad en er rekening mee hebben gehouden dat het om een aanvraag voor meerdere gemeenten gaat;

- de adviezen betrekking hebben op een identiek pbo; en
- de adviezen eensluidend zijn over de vraag of het pbo representatief is.

Als één van de gemeenten een negatief advies geeft, is er in beginsel geen sprake van een gezamenlijk advies en kan het Commissariaat voor de Media de aanvraag van Stichting Streekomroep De Bevelanden niet inwilligen. Omdat het echter niet wenselijk is dat een aanvraag in het geheel wordt afgewezen, zal het Commissariaat voor de Media in deze gevallen op zoek gaan naar een praktische oplossing. Die oplossing betekent in de praktijk dat het Commissariaat voor de Media de omroep vraagt de aanwijzingsaanvraag te wijzigen door de gemeente die negatief heeft geadviseerd uit de aanvraag te schrappen en het pbo aan te passen. Vervolgens zal het Commissariaat voor de Media de gemeenten die positief hebben geadviseerd vragen of de gewijzigde aanvraag leidt tot een gewijzigd advies. Het gaat hierbij nog steeds alleen om het beantwoorden van de vragen, zoals opgesomd in de vierde alinea van deze memo.

Het gevolg van een dergelijke praktische oplossing kan zijn dat de hoogte van de bekostiging voor de gemeenten die positief hebben geadviseerd stijgt. Dit hoeft echter niet het geval te zijn. Aangezien het verzorgingsgebied van de omroep kleiner wordt door het wegvallen van een gemeente kan dit ertoe leiden dat de omroep minder bekostiging nodig heeft. Het kan echter ook zijn dat de bekostiging die de omroep nodig heeft niet verandert bij het wegvallen van een gemeente, omdat de uitzendingen toch moeten worden verzorgd ongeacht hoeveel gemeenten moeten worden bediend. In dit geval kan de bijdrage die van de overgebleven gemeenten wordt gevraagd, stijgen ten opzichte van de situatie dat alle gemeenten positief hebben geadviseerd.

Indien Uw Raad besluit negatief te adviseren aan het Commissariaat voor de Media dan dient dit deugdelijk te worden gemotiveerd, in die zin dat zal moeten worden gemotiveerd dat het pbo niet representatief is samengesteld.

Tot slot geldt dat de gemeente zich niet inhoudelijk mag bemoeien met het media-aanbod van de omroep. In de algemene taakopdracht van de publieke omroepen is namelijk expliciet opgenomen dat het media-aanbod niet alleen onafhankelijk moet zijn van commerciële invloeden, maar ook van invloeden van de overheid.

W.H.J.M. Schenkelaars,
namens het college van b en w